

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3352/23
4.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиоца “Unicredit bank” Srbija a.d. са седиштем у Београду, Рајићева бр.27-29, чији је пуномоћник Небојша Радовић, адвокат из Новог Сада, Васе Стајића бр.28, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Александар Којић, адвокат из Београда, Булевар Краља Александра бр.196, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 61401/21 од 16.09.2022.године, у седници већа одржаној дана 04.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 61401/21 од 16.09.2022.године, у делу става првог изреке којим је остављено на снази решење о извршењу Трећег основног суда у Београду Иив бр.1012/18 од 12.06.2018. године којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 1.236.062,85 динара и на име трошкова извршног поступка износ од 29.577,43 динара и у том делу се жалба туженог **ОДБИЈА** као неоснована.

УКИДА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 61401/21 од 16.09.2022. године у преосталом делу става првог изреке којим је остављено на снази решење о извршењу Трећег основног суда у Београду Иив бр.1012/18 од 12.06.2018. године којим је обавезан тужени да тужиоцу на досуђени износ од 1.236.062,85 динара исплати законску затезну камату од 10.05.2018.године до коначне исплате, као и у ставу другом изреке и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном одлуком у ставу првом изреке одлучено је да остаје на снази решење о извршењу Трећег основног суда у Београду Иив бр.1012/18 од 12.06.2018. године којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 1.236.062,85 динара са законском затезном каматом од 10.05.2018.године до коначне исплате и на име трошкова извршног поступка износ од 29.577,43 динара. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од

83.780,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на жалбу.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11 са каснијим изменама и допунама) Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности. Истовремено, одлука у потврђујућем делу није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП обзиром да је у том делу изрека пресуде разумљива, јасна и сагласна датим разлозима о свим битним чињеницама који су јасни и потпуни, те стога у том делу одлука нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац и "... " доо су дана 12.12.2008.године закључили уговор о одобрењу прекорачења по текућем рачуну Ов 1212/08 којим је тужилац наведеном привредном друштву одобрио прекорачење по текућем рачуну на период од 6 месеци рачунајући од дана потписивања уговора односно са роком важности до 12.06.2009.године, при чему минусни салдо не може премашити 430.237,00 динара. Уговорено је овлашћење банке да раскине уговор и да износ минусног салда учини одмах доспелим и плативим, и пре коначног рока у случају да клијент преузете обавезе по уговору не поштује. Одредбом члана 5 овог уговора солидарни дужник, овде тужени се обавезао да одговара банци као јемац платац за све обавезе клијента по основу уговора до њиховог потпуног измирења уз неопозиву и безусловну обавезу да на први позив банке измири све доспеле и неимирене обавезе клијента према банци којој је дао овлашћење да бланко сопствене менице са серијским бројевима ... и ... може попунити на износ доспеле, неизмирене обавезе по овом уговору са уписивањем клаузуле "без протеста", уписом места и датума закључења уговора као места и датума издавања менице, датума попуњавања менице као датума доспећа меничне обавезе, као и места плаћања меничне своте а по потреби и других меничних елемената и клаузула. Тужилац је ради наплате дуга поднео суду меницу серијског броја ... која је издата 12.12.2008.године по наредби "Unicredit bank" Србија а.д. Београд на износ од 1.236.062,85 динара у новцу, без извештаја, без протеста са роком доспећа 09.05.2018.године а као трасант је означен АА из ... Током поступка тужени није спорио да је потписао меницу нити је спорио висину тужбеног захтева.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање у погледу потврђујућег дела пресуде првостепени суд је правилно применио материјално право, оценио да је неоснован истакнути приговор застарелости потраживања сходно одредби члана 371 ЗОО и закључио да је тужени у обавези да тужиоцу на име дуга за који је јемчио исплати износ од 1.236.062,85 динара чију висину није оспорио због чега је применом

одредби члана 1052, 1065, 1066 и 997-1019 ЗОО одржао на снази решење о извршењу у делу који се односи на исплату дуваног износа применом одредбе члана 460 став 4 Закона о парничном поступку, правилно досуђујући и трошкове извршног поступка тужиоцу као извршном повериоцу сходно одредби члана 34 ЗИО.

На правилност побијане пресуде у потврђујућем делу нису од утицаја жалбени наводи туженог којима се указује да се ради о меничном спору и да се мора применити Закон о меници јер је током поступка оспоравао веродостојну исправу-меницу указујући да је издата супротно Закону о меници. Ово стога што је поверилац, овде тужилац, меницу употребио као веродостојну исправу за покретање судског поступка ради наплате потраживања из уговора о кредиту, па како су ремитент и трасант истовремено и уговорне стране из уговора о јемству на основу ког је издата меница, дужник-издавалац сопствене бланко менице може према повериоцу истицати све приговоре из основног посла (које је и истицао током поступка) те се спорни однос може расправити по правилима облигационог права који важи за уговор о дозвољеном прекорачењу и уговор о јемству, па остају без утицаја сви жалбени наводи којима се цитирају и тумаче одредбе Закона о меници. Како главни дужник из уговора о дозвољеном прекорачењу није испунио своју обавезу према тужиоцу то је исти по основу датог овлашћења туженог попунио бланко потписану меницу са клаузулом “без протеста” и покренуо поступак принудне наплате свог доспелог а ненаплаћеног потраживања. Међутим, то што је тужилац као извршни поверилац покренуо поступак за наплату свог потраживања према туженом као извршном дужнику по основу веродостојне исправе, односно менице не значи да поступак мора и да се оконча по одредбама Закона о меници. У конкретном случају између парничних странака није закључен апстрактни правни посао већ каузални уговор о јемству који је садржан у уговору о дозвољеном прекорачењу где је меница само средство обезбеђења за случај неиспуњења обавезе из тог уговора.

Пошто је основ потраживања тужиоца дуг из уговора о дозвољеном прекорачењу чији је саставни део уговора о јемству закључен са туженим следи да је правилно првостепени суд распрасио спорни однос по правилима облигационог права који важи за уговор о дозвољеном прекорачењу и уговор о јемству па су стога без утицаја сви жалбени наводи којима се цитирају и тумаче одредбе о Закону о меници укључујући и приговор застарелости меничног потраживања који је тужени истицао у току поступка. Ово стога што је основ потраживања тужиоца дуг из уговора о јемству па је застарелост потраживања тужиоца правилно првостепени суд оценио неоснованим према роковима прописаним за основну обавезу, односно обавезу из уговора о дозвољеном прекорачењу која застарева у општем застарном року од 10 година прописаном одредбом члана 371 ЗОО. Наведени рок застарелости у конкретном случају није протекао обзиром да је тужилац предлог за извршење поднео 04.06.2018.године а да је уговор о дозвољеном прекорачењу закључен са роком важења до 12.06.2009. године, који датум представља доспелост обавезе по предметном основном правном послу и иста је наступила пре наступања доспелости обавезе коју је тужени преузео по меници дана 09.05.2018.године.

Приликом доношења другостепене одлуке цењени су и остали жалбени наводи туженог којима се оспорава потврђујући део пресуде али овај суд закључује да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност побијане одлуке те су исти без

утицаја на дручије одлучивање у овој правној ствари.

Међутим, одлука којом је одржано на снази решење о извршењу и у погледу законске затезне камате досуђене на износ укупног дугованог потраживања од 1.236.062,85 динара почев од 10.05.2018.године па до коначне исплате, и закључак првостепеног суда се за сада не може прихватити као правилан јер је у овом делу побијана одлука због погрешне примене материјалног права заснована на непотпуно утврђеном чињеничном стању.

Наиме одредба члана 400 став 1 ЗОО прописује да на доспелу а неисплаћену уговорну или затезну камату као и на друга доспела повремена новчана давања не тече затезна камата изузев када је то законом одређено због чега став 3 истог члана искључује примену става 1 и 2 на односе из кредитног пословања банака и других финансијских организација, те дозвољава могућност да се у односима кредитног пословања банака и других финансијских организација може уговорати камата на обрачунати износ уговорних камата које нису исплаћене, што значи да за време доцње корисника кредита у отплати доспелих ануитета банка има право на камату на укупан износ ануитета по доспелости па до исплате, када је уговором то предвиђено али затезна камата, иако утужена у апсолутном износу, и даље има природу споредног потраживања а на споредно потраживање се не може тражити камата као ново споредно потраживање јер је то у супротности са одредбом члана 279 ЗОО. Како је током првостепеног поступка пуномоћник тужиоца истакао да укупно потраживање из уговора о дозвољеном прекорачењу који је предмет овог поступка обухвата главни дуг, уговорене камате и законску затезну камату због чега је ради утврђења структуре и висине укупног дуга на припремном рочишту одржаном 16.09.2022.године предложио извођење доказа економско-финансијским вештачењем коме се тужени није противио, потребно је да у поновном поступку првостепени суд утврди јасну структуру укупног потраживања тужиоца, односно колико износи главница (главни дуг по уговору о дозвољеном прекорачењу и обрачуната уговорена камата) а колико затезна камата након падања дужника у доцњу, па да у зависности од утврђене структуре укупног потраживања досуди законску затезну камату у складу са истакнутим тужбеним захтевом почев од 18.05.2018.године али имајући у виду да она може тећи само на износ главног дуга а не и на законску затезну камату као споредно потраживање које је утужено у апсолутном износу.

У поновном поступку првостепени суд ће сходно цитираним одредбама Закона о облигационим односима, извођењем предложених доказних средстава, недвосмислено утврдити структуру дуга у погледу обрачунате врсте камата, те на дан доспелости одвојено исказати износ главног дуга који чини главница и уговорена камата и износ законске затезне камате која је обрачунавана услед задоцњења у испуњењу доспеле обавезе након чега ће о преосталом делу захтева тужиоца донети нову одлуку за коју ће дати јасне, потпуне и непротивречне разлоге.

Применом одредбе члана 165 став 3 ЗПП укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер зависи од исхода спора и постигнутог успеха парничних странака.

Са свега изложеног на основу члана 390 и 391 став 2 ЗПП и члана 401 тачка 3 ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић